

De Jakobus-brief (deel 1)

Inleiding GROEI: 11 oktober 2006

Door ds. Geluk

A. Inleiding

Schrijver

Algemeen wordt aangenomen dat de schrijver van deze brief is: Jakobus, 'de broeder des Heren', de halfbroer van de Here Jezus. Deze broer kennen wij ook als voorganger van de gemeente te Jeruzalem. Paulus noemt hem 'één van de steunpilaren' van de kerk (samen met Petrus en Johannes – Gal. 2:9). De overlevering vertelt dat hij in 62 na Christus als martelaar is gestorven.

Aan wie geschreven?

Adres: de twaalf stammen in de verstrooiing, Joden buiten het beloofde land. Deze Joden zijn christen geworden. Jakobus noemt hen 'broeders' (o.a. 1:2) en rekent hen tot degenen die door het Woord opnieuw geboren zijn (1:18).

Jakobus gebruikt het getal twaalf, niet omdat de leden van de stammen van Israël in den vreemde nog te onderscheiden zijn, maar om aan te geven dat God het geheel van Zijn volk, ondanks de verstrooiing, bewaart.

In het Griekse grondwoord van verstrooiing zit de gedachte van 'zaad strooien'. Er wordt zaad gestrooid als Gods volk door oordeel of vervolging verstrooid wordt.

Deze brief is eveneens gericht aan allen die door het geloof in Christus in Israël zijn ingelijfd.

Waarom geschreven?

Er zijn zorgen en problemen in de kring van de christen-Joden. Er is sprake van geloofsbeproeving, dood geloof, armoede en een zucht naar rijkdom, verkeerd gebruik van de tong, wereldgezindheid en ziekte vanwege ongehoorzaamheid aan God.

Het kernprobleem is geestelijke onvolwassenheid. Deze christenen groeien niet in het geloof. Het doel van deze brief is daarom: de lezers aansporen tot geestelijke volwassenheid. In dit verband gebruikt Jakobus het begrip 'volkomen, volmaakt' (1:4; 2:22; 3:2). Hiermee bedoelt hij geen zondeloosheid maar geestelijke rijpheid en volwassenheid.

Overzicht inhoud

Thema: geestelijke volwassenheid

Kenmerken van geestelijk volwassen christen:

1. Hij is geduldig in beproeving (hst.1)
    - a) verzoeken van binnen (1:1-12)
    - b) verzoeken van buiten (1:12-27)
  2. Hij praktiseert de waarheid (hst. 2)
    - a) geloof en liefde (2:1-13)
    - b) geloof en werken (2:14-26)
  3. Hij beheerst zijn tong (hst. 3)
    - a) vermaning (3:1-2)
    - b) illustraties van het gebruik van de tong (3:3-12)
    - c) toepassing (3:13-18)
  4. Hij is een vreedestichter (hst. 4)
    - a) strijd (4:1-3)
    - b) vijanden (4:4-7)
    - c) handreiking (4:8-17)
  5. Hij gaat op een geestelijke wijze om met rijkdom en lijden (hst. 5)
    - a) het gevaar van rijkdom (5:1-6)
    - b) geduld in het lijden (5:7-11)
    - c) de betekenis van het gebed (5:12-18)
    - d) bewogenheid met anderen (5:19-20)
- B. Geloof en werken (2:14-26)

1. Bij oppervlakkige lezing van de brieven van Paulus en de brief van Jakobus lijkt het alsof zij het niet eens zijn met elkaar. Paulus zegt dat wij door het geloof en Jakobus zegt dat wij door de werken gerechtvaardigd worden. Het gaat hier echter om een *schijnbare* tegenstelling.

2. De christen-Joden aan wie Jakobus schrijft, schieten tekort in de vertaling van het geloof naar de praktijk. Zij zijn alleen hoorders en geen daders van het Woord. Zij hebben geen compassie met de naaste in nood, geen bewogenheid met de armen (vs. 15 en 16). Jakobus zegt dat hun geloof dood is (vs. 17 en 26). Dat geldt voor een geloof zonder werken.

3. Het geloof is – als het goed is – naar twee kanten gericht: a) naar God, en b) naar de naaste. Jakobus ziet de werken als mogelijkheid om het geloof niet alleen naar God maar ook naar de naaste te uiten. Waar deze uiting er niet is, noemt hij het geloof dood. Het geloof is dan dood in de zin dat het niet werkt. De naaste heeft er ook niets aan. Er gaat niets vanuit. Het heeft geen nut.

4. In de Bijbel wordt nadruk gelegd op de werkzaamheid van het geloof (bijv. Matth. 25:40; Luk. 10:25-37; Gal.6:10; 1 Joh. 3:17-18). Het is niet mogelijk om het geloof te tonen zonder werken. Er zijn niet twee soorten geloof (vs. 18): a) geloof *zonder* werken, en b) geloof *met* werken. Er is maar één soort geloof: geloof *met* werken. Je moet niet te makkelijk zeggen, zegt Jakobus, dat je gelooft. Er is een verschil tussen geloof dat in de liefde werkt en het geloof dat God één is. Dat laatste belijden de Joden. En dat geloven de boze geesten ook, maar zij sidderen (vs. 19). Daarom: als je zegt dat je gelooft, laat dat dan ook zien. Toon dat ook aan anderen (vs. 20).

5. Jakobus geeft twee voorbeelden van mensen die hun geloof tóónden:

a) *Abraham die zijn geloof naar God toe toonde (vs. 21-24)*

Jakobus zegt dat Abraham uit het geloof gerechtvaardigd is. Hier lijkt hij Paulus tegen te spreken (Rom. 3:28; 4:1-3). Maar het gaat hier om het volgende verschil:

- Paulus bedoelt met de rechtvaardiging *uit het geloof* dat de relatie met God hersteld is; dat blijft altijd zo; die relatie kan wel verstoord maar niet verbroken zijn

- Jakobus bedoelt met de rechtvaardiging *uit de werken* dat de relatie met God en de naaste goed is, in de zin dat de rechtvaardiging uit het geloof doorwerkt en getoond wordt

Het gaat hier om *ontvangen en geleefde* rechtvaardigheid (of gerechtigheid); om het geloof als relatie met God en het geloof dat werkzaam is in de liefde.

Abraham toonde zijn rechtvaardigheid in zijn werken. Jakobus noemt het 'offer' van Izak als voorbeeld. Hierin liet Abraham zien dat hij geestelijk volwassen was. Zijn geloof was volkomen. Dat bleek uit zijn werken. Geloof en geloofshouding/geloofsgehoorzaamheid gaan samen. Met andere woorden: het horen en het doen van het Woord gaan samen.

b) *Rachab die haar geloof naar de verspieters toe toonde (vs. 25)*

We weten niet hoe Rachab tot geloof gekomen is, wel dat zij haar geloof getoond heeft. Haar geloof werd zichtbaar in haar werken. Zo is zij gerechtvaardigd uit haar werken.

Abraham en Rachab: een man en een vrouw, een jood en een heidin, een man van aanzien en een prostitué. Dit is het evangelie. Beiden hadden Gods genade nodig.

6. Conclusie: Paulus zegt dat niemand zijn behoud kan *bewerken* door zijn werken, en Jakobus dat niemand zijn behoud kan *bewijzen* dan alleen door zijn werken. Ze zijn het hartelijk met elkaar eens!

Voor het gesprek:

1. Bespreek met elkaar de kenmerken van geestelijke volwassenheid (zie A – overzicht inhoud).

2. Wat is de boodschap van Matth. 25:40; Luk. 10:25-37; Gal. 6:10 en 1 Joh. 3:17-18? Hoe vertaal je dit naar de praktijk?

3. Bespreek met elkaar Rom. 3:28 en 4:1-3. Leg hier Jak. 2:21 en 24 naast. Hoe moet je het verschil zien dat hier aan de orde is? Waarom zijn Paulus en Jakobus het tóch hartelijk met elkaar eens?

4. Waarvan zeg je naar aanleiding van deze Bijbelstudie: 'Dat moet ik me aantrekken'? Hoe ben je van plan daarmee om te gaan?